CZUL MANCIU

R

FS.

80919

B·A·R
II
80919

Biblioteca „Generația Nouă“ No. 9.

A. M.

„CAZUL MANCIU“

UCIDEREA LUI MANCIU:
O DUBLĂ APĂRARE

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

R
F. S.

EDIȚIA II.

IAȘI
EDITURA BIBLIOTECII „GENERAȚIA NOUĂ“
Bulevardul Elisabeta Nr. 8.

Corneliu Zelea-Codreanu

student doctorand în Drept, Iaşi.

„Când la Paris, Berlin şi în alte părţi din străinătate, pe la 1840, erau plecaţi la învăţătură feciorii boierilor români, ştiam că ne aşteaptă desrobirea dela 48, unirea principatelor dela 59, ştiam că ne aşteaptă secularizarea averilor mănăstireşti şi împroprietărirea ţăranilor dela 64.

„Dar, astăzi oare ce ne aşteaptă, când străinătatea este plină de feciorii jidanilor, în timp ce aici, în ţară la noi, studentul român îşi caută loc de chelner ca să nu moară de foame?

„Am spus-o şi o mai spunem: *Ne aşteaptă biciul jidanului, ne aşteaptă jugul!*

„Şi oare mai avem ceva de făcut? Ni-a mai rămas ceva?...

„*Da! Lupta pe viaţă şi pe moarte!*"

(Din *„Scrisorile Studenţeşti"* ale lui Corneliu Zelea-Codreanu, apărute în Biblioteca „Generaţia Nouă" Nr. 7.)

II 456

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

Uciderea lui Manciu: o dublă apărare!

A dovedì acest titlu: iată subiectul acestei broşuri. Pentru ca, apoi, să putem stabilì care este datoria Românilor şi a juraţilor, cu prilejul apropiatului proces al lui **Corneliu Zelea-Codreanu.**

Este *„o dublă apărare“*, pentrucă prin uciderea fatală a lui Manciu a fost apărată:

1. FIINŢA ŞI ONOAREA MIŞCĂRII ROMÂNEŞTI DE APĂRARE NAŢIONALĂ ÎMPOTRIVA JIDANILOR;

2. VIAŢA ŞI ONOAREA PERSONALĂ A LUI CORNELIU ZELEA-CODREANU ŞI A ALTOR STUDENŢI LUPTĂTORI.

Să precizăm, — să dovedim:

Ce este „Mişcarea Naţională“?

Deoarece vedem că această faptă are legătură atât de strânsă cu „Mişcarea naţională“ încât se contopeşte chiar în ea; deoarece, cu alte cuvinte, *această faptă face parte din Mişcarea naţională de apărare împotriva cutropirii Jidanilor*, trebue, mai întâi, să ştim: **CE ESTE MIŞCAREA NAŢIONALĂ?** Căci *de însuşirea ei, depinde şi însuşirea faptelor cari o alcătuesc.*

Şi spunem:

MIŞCAREA DE APĂRARE NAŢIONALĂ E ÎNSĂŞI VIAŢA NAŢIUNII ROMÂNEŞTI!

Deoarece numai dela această Mişcare mai poate venì mântuirea dela pieire a Neamului nostru cutropit şi stăpânit de Nea-

mul ucigător al Jidanilor. **CĂCI AZI PARTIDELE POLITICE CARI CONDUC ŢARA, ASCULTĂ TOATE DE PORUNCILE JIDANILOR, ŞI LASĂ NEAMUL ROMÂNESC SĂ PIARĂ ÎN ROBIE!** *Cine serveşte aşadar această Mişcare, această luptă, — acela serveşte Naţia, Cultura românească şi pe Dumnezeu!*

Mişcarea, lupta aceasta, o duc, după cum bine se ştie, Românii strânşi împrejurul veneratului profesor dela Iaşi, Dl *A. C. Cuza* — **ŞI STUDENŢII!** „Mişcarea studenţească", făcută de studenţi până acum numai în Universitate, s'a contopit în urmă cu marea mişcare cetăţenească de apărare nu numai a Universităţii, ci a întregului Neam.

Iată deci ce e Mişcarea naţională, şi cine îi sunt ostaşii.

Mişcarea naţională la Iaşi, în primăvara anului 1924.

Focarul mişcării naţionale era şi este Iaşul.

Studenţimea luptătoare ieşană, lucra, în primăvara anului 1924, printre altele, la zidirea unui „Cămin Cultural Creştin", făcut cu braţele studenţilor, dela cărămidă până la acoperiş, — ca o dovadă despre ce poate o oaste cu voinţă şi energie de fier! Studenţii *Corneliu Zelea-Codreanu, Ilie Gârneaţă, Corneliu Georgescu* şi *Radu Mironovici,* abia eliberaţi din Inchisoarea Văcăreşti, în urma achitării lor de către juraţii din Bucureşti pentru aşa zisul „complot studenţesc", după o jumătate de an de întemniţare, — conduceau această activitate a studenţimii ieşene.

Prefectul de poliţie C. Mancin. — Neleguirile sale dela început.

Această mişcare sfântă de mântuire a Neamului nostru, Jidanii au căutat, cum caută încă şi acum, pe toate căile, *să o stârpească!* Unul din mijloacele pe cari le întrebuinţau Jidanii, la Iaşi, pentru acest scop, a fost şi acela de a-şi pune ca *Prefect de poliţie* pe un „om de-al lor", care apoi, prin schinguiri şi ieroare, să sfarme, să risipească, să stârpească Oastea cea sfântă

a Svasticei străbunei Şi astfel, cu ajutorul „prietenului“ lor Georgel Mârzescu, Ministru al Justiţiei, jidanii au isbutit să-şi înfigă în sfârşit pe „omul lor“ la Prefectura poliţiei ieşene, în toamna anului 1923. Era **C. G. MANCIU,** advocat din Iaşi.

Numaidecât, Manciu porni la lucru. Jidanii îşi frecau palmele, şi tresăltau de bucurie: ...„de-acum s'a isprăvit cu *huliganii!...*“

Vom trece pe scurt peste primele acte de teroare şi barbarie săvârşite de Manciu, pentru a ne opri la cele din ziua de *31 Mai 1924.*

Amintim doar: *Batjocorirea Congresului din Septembrie 1923 al Profesorilor Universitari. — Nelegiuirile din ziua de 10 Decembrie 1923, când Manciu a îmbătat agenţii de poliţie şi i-a năpustit asupra studenţilor cari manifestau paşnic; când Manciu a bătut şi târât de păr, prin noroiul străzii, pe d-şoara studentă Teodorescu* [1]*); când Manciu a pus să-l bată pe studentul George Manoliu atât de grozav, încât acesta eşi din beciurile poliţiei pentru a intră în spital, unde a murit în urma acestor bătăi; etc.*

Dar toate acestea au fost întrecute de nemaipomenitele schingiuiri şi bătăi dela 31 Mai 1924.

Nelegiuirile sale din ziua de 31 Mai 1924.

Vom lăsa să le povestească alţii, şi anume vom reproduce:

a) *Memoriul înaintat de către d.* **MAIOR AMBROZIE** (al cărui fiu a fost printre cei 65 studenţi şi elevi schinghiuiţi de Manciu la 31 Mai), *către d. inspector Văraru,* trimis de guvern spre a ancheta cele petrecute în acea zi. (Vezi „Unirea“ nr. 22/924).

b) *Darea de seamă oficială a „Asociaţiei Studenţilor Creştini“ din Iaşi,* despre felul cum Statul a înţeles să contribue la greaua muncă a studenţilor creştini de a-şi face un Cămin Cultural, cu propriile lor braţe. (Vezi „Darea de seamă“ din 25 Aug. 1924, în „Unirea“.)

c) *Câteva certificate medico-legale oficiale,* cari adeveresc că: studenţii au fost bătuţi la tălpi, peste cap, etc.

---

[1]) D-ra Teodorescu, dând în judecată pe Manciu pentru loviri, judecătorul, cu toate mărturiile depuse, a achitat pe Manciu, şi, la cererea acestuia, *a condamnat pe d-ra Teodorescu la amendă, pentru ultraj,* pentru motivul că, atunci când a fost lovită şi târâtă de păr, i-a spus lui Manciu cuvintele: „Aceasta e o barbarie!“

E caracteristic acest proces, pentru atmosfera ce stăpânea la Iaşi sub Manciu!

Iată protestul d-lui Maior Ambrozie:

„MEMORIU.

„Domnule Inspector,

„Hotărît lucru că dl Ministru de interne, dorind să ştie adevărul adevărat, asupra celor raportate de noi telegrafic, cu schingiuirea fiilor noştri, v'a trimis pe D-voastră şi cum credem că doriţi a face complectă lumină, am făcut acest memoriu, cu naraţiunea faptelor.

„Faptul s'a petrecut după cum urmează: erà lucru ştiut în Iaşi şi de directorii de şcoli şi de părinţii elevilor şi studenţilor, că aceştia fabrică cărămidă la Ungheni, pentru a construì o casă proprie în Iaşi, şi că lucrează la o grădină de zarzavat, pusă la dispoziţia lor de d-na Ghica, în strada Carol. O parte din studenţi şi elevi, se întruneau odată pe săptămână, sub conducerea studentului Zelea-Codreanu, — când se făceà repartiţia de muncă, adică: 40 studenţi erau trimişi la Ungheni la facerea cărămizei, iar 20—25 elevi, erau repartizaţi pentru a uda grădina de zarzavat!

„Despre cele arătate mai sus, a aflat şi prefectul de poliţie; pentru ce oare nu ar inventà ceva de senzaţie la Iaşi, de ex. „complot", mai ales că jurnalele din Iaşi sunt socotite, ca o proprietate a d-sale şi îi vor bate în strună şi atunci; zis şi făcut. În ziua de 31 Mai 1924, ora 4½—5 dimineaţa, când ştia că în curtea d-nei Ghica erau adunaţi vre-o 65 studenţi şi elevi, a dat năvală peste ei cu întregul aparat de poliţie şi cu multă armată, după gravitatea faptului închipuit.

„Mintea omenească refuză să priceapă ce s'a petrecut atunci când: studenţii şi elevii au fost înconjuraţi ca cei mai ordinari criminali şi chiar pe loc loviţi barbar de agenţi, armată şi chiar de poliţaiul Manciu.

„După ½ oră, cu toţii, în cap cu studentul Zelea-Codreanu în lanţuri, bine încadraţi şi în convoi, mergeau la vale pe strada mare, către poliţie. In drum au întâlnit un alt grup de elevi de liceu, cari din ordinul profesorilor mergeau la joc de oină la Copou. Aceştia, fiindcă şi-au permis luxul să salute pe cei aflaţi în fiare, imediat au fost arestaţi, bătuţi şi duşi la poliţie, ca complici cu cei dintâi

„Ajunşi la poliţie, prefectul, fără să anunţe parchetul, după gravitatea faptului, a început singur înterogarea. Deci

şi bătaia, maltratarea şi schingiuirea, studenţilor şi elevilor, pentru a declară că au luat parte la complot şi să spue ce ştiu. Dar ce erà să spue aceştia, când nu ştiau nimic? Aproape toţi studenţii şi elevii, au fost bătuţi. Mai grav însă au fost:

„1. Fiul meu Cezar Ambrozie, elev cl. VIII, Seminarul pedagogic, căruia prefectul, personal, i-a aplicat lovituri peste cap cu rânca de bou, iar la urmă, fiindcă nu a răspuns cum dorea el, i-a aplicat un pumn puternic în urechea stângă, stricându-i timpanul.

„2. Elevul Dimitriu Spinţi, fiul maiorului Dimitriu; acesta a fost legat cu lanţuri de ambele picioare, şi, întors cu capul în jos, după ce i-a băgat o armă printre picioare, (ţinută de sergentul Cojocariu şi caporal Teodoriu), a fost bătut la tălpi cu rânca, personal de prefect, până când a leşinat.

„3. Elevul de şcoală Gurguţă Gh. a fost legat de mâini şi picioare şi pus cu faţa în jos pe podea, apoi bătut cu rânca, iar pentru a nu se auzi ţipetele sale, i-s'a pus în dreptul gurei un lighian cu apă şi un agent aveà grija să îl apese cu capul în apă, când striga mai tare.

„La toate schingiuirile acestea, au fost faţă şi doi oficeri din Jandarmi: *căpitanul Velciu şi Locot. Tomida*, pe cari nu cred că demnitatea de ostaşi să-i lase a nu spune adevărul, deşi nu erà de demnitatea lor pentru a sta acolo, întrebuinţând oameni de trupă la schingiuiri şi întrebuinţând şi o armă militară ca unealtă de tortură, când este ştiut ce menire are aceasta. După spusele studenţilor şi ale elevilor, în timpul când poliţistul Manciu se îndeletnicea cu asemeni operaţii, au trecut prin cabinetul său d-nii procuror Culian şi Buzea. Cred că d-lor vor arăta adevărul.

„Toate bătăile şi schingiuirile nu au încetat decât mai târziu, când dl prim-procuror Caţichi a venit la poliţie, fiind cerut de o comisiune compusă din D-nii: profesori Cuza, Şumuleanu, avocat Bacaloglu, Colonel Nădejde şi medic legist Bogdan, care a constatat cele arătate în copia după actul alăturat, şi chiar în localul prefecturei.

„După cum vedeţi, d-le inspector, noi, până astăzi, am procedat legal, adică:

„1. Am chemat pe dl prim-procuror şi medicul legist, chiar la prefectură, unde au constatat bătaia studenţilor şi elevilor.

„2. Am dat în judecată pe schingiuitor la Judecătoria ocolului II.

„3. Am sezizat parchetul, unde s'a trimis şi actul medico-legal, afacerea fiind repartizată d-lui Jude-instructor Eşanu.

„4. Ca oameni de onoare şi oficeri, am fi putut cere d-lui Manciu satisfacţie pe calea armelor, dar d-sa e descalificat de când a refuzat să se bată în duel cu căpitanul Ciulei.

„În mod cinstit aceasta este adevărul.

„Vă rog a cunoaşte că între toţi părinţii ofensaţi, suntem doi oficeri superiori şi cari, până în prezent, fiindcă am procedat legal, suntem descoperiţi, deoarece nu ni-sa dat nici o satisfacţie până astăzi de către nimenea. Credinţa noastră este că dl Ministru de Interne ne va da satisfacţie complectă, dând în judecată pe prefectul Manciu pentru faptele arătate, şi se va interveni la Ministerul de Război, căci prefectul Manciu fiind oficer inferior de rezervă*), cu bună ştiinţă a schingiuit pe copiii camarazilor superiori faţă de de gradul său.

„*Maior Ambrozie.*“

* * *

Iată acum „Darea de seamă“ a „Asociaţiei Studenţilor Creştini“:

„DARE DE SEAMĂ.

„INTERVENŢIA STATULUI ŞI AJUTORUL ACESTUIA.

(La construirea „Căminului Cultural Creştin“).

...„In timpul acestei activităţi a studenţimii creştine dela Iaşi, intervine poliţia şi armata. Şi anume: pe când un grup de 65 studenţi şi elevi se aflau adunaţi pentru continuarea lucrului la grădină şi pentru formarea unei noi echipe care să plece la Ungheni, s'a prezentat la faţa locului o companie de jandarmi cu baioneta la armă, sub comanda a 3 ofiţeri români, *dl Căpitan Velciu, Lt. Tomida şi Lt. Ştefănescu.*

„Aceştia au încunjurat grupul de studenţi, după care a apărut un grup de 40—50 agenţi de poliţie şi comisari, sub comanda d-lui Prefect Manciu. Aceştia, cu revolverele în mână, s'au năpustit asupra studenţilor, izbindu-i de pământ, şi în special asupra preşedintelui comitetului, **CORNELIU ZELEA CODREANU**, *pe care după ce i-au pus revolverele în piept şi în tâmplă, i-au sucit mânile şi le-au legat*

*) „Sublocotenentul de rezervă Manciu, face parte din Regimentul 10 Vânători, iar pentru mobilizare este la adăpost, la atelierul de reparaţie al Copului 3 armată“.

la spate cu brâul, **L'AU LOVIT IN FAŢĂ CU PUMNII ŞI CU PALMELE, CU PICIOARELE PE LA SPATE, L'AU SCUIPAT** şi l'au condus în acestă situaţie până la prefectura poliţiei împreună cu toţi camarazii lui pe jos, încunjuraţi de aproape 200 jandarmi. Elevii de liceu cari treceau pe stradă în acest timp, erau loviţi în cap de către comisarii şi agenţii de poliţie şi apoi băgaţi între cordoane.

„La toate acestea din partea magistraturii româneşti au fost martori oculari dl prim-procuror Caţichi şi dl Buzea. La Prefectura poliţiei, în faţa întregului aparat poliţienesc şi a d-lor ofiţeri, au fost chemaţi rând pe rând, descălţaţi, legaţi apoi cu picioarel în sus şi cu capul atârnând în jos şi bătuţi câte $^1/_4$ de oră cu rânca la talpă de către însuşi dl Prefect Manciu, în râsetele şi mulţumirea deplină a tuturor asistenţilor. Iar când sărmanul copil de Român nu mai puteà răbdà durerea şi încercà să răcnească, i-se puneà capul într'o căldare cu apă pentru a-i înăbuşi strigătul.

„Astfel au fost bătuţi, Ambrozie, absolvent de liceu, copilul d-lui Maior Ambrozie, căruia i-s'a spart şi timpanul dela urechea stângă, Spinţi, Olănescu, Butnaru, Gurguţă etc.

„Intre timp, auzind despre acestea, domnii A. C. Cuza, Dr. Şumuleanu, Colonel Nădejde, au sosit la prefectura Poliţiei împreună cu dl Prof. Dr. Bogdan, care a dresat acte celor bătuţi.

„Din poliţie s'au distlns la toate aceste schingiuiri, în afară de dl Prefect Manciu, d-nii: Dimitriu directorul prefecturei de Poliţie; Vasiliu subcomisar comisia I, care s'a dovedit incapabil de a termina 4 clase primare, frate al d-lui Vasiliu Voinea; Vasiliu comisar la comisia II; Clos, tatăl d-rei Clos dela litere, căreia comitetul nostru în prima adunare studenţească îi va propune eliminarea din toate organizaţiile studenţeşti, pentrucă nu trebue să stea în mijlocul nostru copiii trădătorilor şi vânzătorilor de neam.

„Studenţii au cerut satisfacţie, atât în faţa justiţiei cât şi guvernului.

„Guvernul, ca răspuns, a înaintat în grad pe toţi cei de mai sus şi a decorat pe dl Manciu cu „Coroana României" în gradul de comandor!

„Cu toate aceste dureri şi suferinţe, studenţii eşeni şi-au continuat lucrul la cărămizi. Grădina însă li-a fost stricată de către jandarmi, cari au călcat în picioare răsadurile, şi apoi prin faptul că s'au ţinut acolo santinelele, cari au oprit udarea grădinei şi continuarea lucrului timp de 17 zile, fapt care ni-a pricinuit o pierdere de peste 100.000 lei.

„Actualmente din Grădină nu mai există decât o parte patlagele roşii, cu care se alimentează lucrătorii dela Ungheni.

„Purtarea poliţiei din Iaşi şi a guvernului liberal lăsăm să fie calificată de către opinia publică românească.

„În ce priveşte însă pe reprezentanţii magistraturii şi pe reprezentanţii armatei, comitetul nostru crede că s'au purtat în mod nedemn, pentrucă de frică să nu-şi piardă situaţiile, nu au intervenit să apere dreptatea, adevărul şi legile ţării, împotriva încălcătorilor ori-cari ar fi fost ei şi chiar dacă li-s'ar fi cerut sacrificii pentru acest lucru.

(„Am trecut toate aceste fapte aici în mod oficial pentruca să rămâie cunoscute deapururi suferinţele îndurate de studenţimea românească cu ocazia clădirii „Căminului Cultural Creştin".)

* * *

Ca o ultimă dovadă, oficială, despre aceste crime, săvârşite de Manciu împotriva luptătorilor Neamului (pentru singurul motiv că aceştia luptau pentru a nu lăsa pe Satana să se înstăpânească şi să piarză Naţiunea românească!), — mai cităm două din numeroasele acte oficiale medico-legale, cari au constatat... picioare vinete şi umflate de rânca lui Manciu, urechi sparte de pumnul lui Manciu, sânge vărsat de mânile lui Manciu...

Primul certificat medico-legal de mai jos, e dat de un profesor universitar, medic-legist, Dr. G. Bogdan, — iar al doilea de către medicul oficios al circumscripţiei I. din Iaşi, Dr. Tudor. Iată-le:

„1924 Iunie 1.

„Certificat medical.

„Subscrisul profesor Dr. Bogdan, *medic legist,* certific, că examinând astăzi pe tânărul Spinzi Alexandru, de 17 ani, elev al Şcoalei comerciale superioare, am constatat că ambele picioare sunt tumefiate şi vinete, iar pavilionul urechei stângi este umflat. Aceste leziuni au fost determinate de loviri repeţite cu corp tare, ce vor aduce după ele 3—4 zile de incapacitate de lucru.

„Dr. G. Bogdan".

„Certificat medical.

„Subsemnatul doctor în medicină, medic sanitar al Circ. I-a, certific că azi s'a prezintat la dinspensariu elevul Cezar Ambrozie, de 17 ani, dela Seminarul Pedagogic, domiciliat în Str. Speranţei Nr. 8, având: Echinoză ce ocupă aproape

întregime pavilionul urechei stângi, echinoză a pleoapei inferioare a ochiului stâng şi zgârieturi pe obrazul stâng, leziuni produse prin contuziuni.

„Certificatul s'a eliberat în urma cererii tatălui elevului, înregistrată la Nr. 259 din 2/VI.–924. „*Dr. Tudor*".

* * *

Aceste lucruri s'au petrecut la Iaşi în ziua de 31 Mai 1924, însemnând: *Domnia teroarei*, deslănţuită de Jidani, prin Manciu, pentru sfărâmarea, risipirea şi stârpirea Mişcării ieşene de Apărare Naţională.

Această stare de lucruri nu putea să mai dureze, fără ca întreaga Mişcare dela Iaşi să nu fie de fapt, *stârpită*, tocmai cum doreau Jidanii, prin schinguirea, distrugerea şi terorizarea luptătorilor ei.

Manciu trebuia să plece, aşadar, neapărat, dela Prefectura poliţiei! Cel puţin atâta! Căci de trebuit, ar fi trebuit să intre în puşcărie! Se ţinură întruniri, presa românească ceru acest lucru într'un singur glas, studenţimea, Românii de pretutindeni, cereau guvernului satisfacţie şi apărare legală.

Şi guvernul, într'adevăr, răspunse tuturor acestor proteste şi cereri!

Răspunsul guvernului la crimele politaiului său: decorarea lui Manciu cu „Coroana României".

Răspunsul guvernului fu *menţinerea* lui Manciu în postul său, şi *încurajarea* de a face şi în viitor tot aşa.[1]) De-aceea **L-A DECORAT**, îndată după aceste nelegiuiri, *cu medalia „Coroana României" în gradul de Comandor*, punându-l aşadar în rândul vitejilor cari au apărat cu sângele lor acest Neam, pe el diavolul

---

[1]) Iar după ce Manciu a pierit, guvernul, prin „*Viitorul*", ziarul său oficios, nesocotind adevărul, ba chiar şi certificatele medico-legale ale slujbaşilor săi, — a spus că:

„dacă Prefectul de poliţie Manciu, s'ar fi făcut vinovat de actele ce i se impută, anume: că a legat pe studenţi şi elevi nevinovaţi cu lanţuri de picioare şi i-a atârnat cu capul în jos, bătându-i până la sânge, că unuia i-a spart timpanul, că studentul Manoliu, în urma bătăilor suferite în diferite rânduri, a murit, că toţi studenţii eşiau plini de sânge şi zăpăciţi, după ce le lua poliţia *declaraţiile*..., că erau ri-

vândut duşmanilor, pe el care n'a vărsat decât sânge sfânt studenţesc!

Iată ce scria în ziarul „Unirea", cu acest prilej, d-l *Maior Ambrozie* (Nr. 25/1924):

„DECORAREA „POLIŢAIULUI MANCIU.

„ — Ne mai pomenit. —

„Auziţi noroade, veniţi voi părinţi ai celor 65 studenţi şi elevi de şcoală, cari au fost schinguiţi, mutilaţi, cu fălcile şi timpanele rupte, şi bătuţi la tălpi, personal de poliţistul Manciu! Voi studenţi din întreaga ţară, luaţi act, că în fine după aproape două luni şi jumătate de reclamaţii şi de anchete, făcute de inspectorul Văraru, aţi primit complectă satisfacţie. Poliţistul inconştient, care îşi zice Manciu, a fost decorat cu „Coroana României" în gradul de comandor. O sfidare mai mare din partea celor în drept, nu s'a mai auzit. Domnule Ministru de Interne, vă întrebăm, pentru cari merite aţi atârnat această mare decoraţie de gâtul zăvodului, care toată ziua nu face altceva decât să hârâie în dreapta şi în stânga, fără să ştie pentru ce.

„Poate pentru că a inaugurat la Iaşi sistemul inchiziţiilor din Spania, de acum câteva secole? Dle Ministru, actul medico-legal, — făcut de dl medic-legist Bogdan, despre cele constatate chiar în pretoriul poliţiei, — este prea hotărîtor ca D-voastră să nu puteţi ţinea socoteală de el!

„Noi, cei lezaţi, tot nu am pierdut nădejdea că veţi face dreptate. Prin urmare: aşteptăm.

„*Maior AMBROZIE*".

Zadarnică fu însă aşteptarea!.. Nimeni, de nicăiri, nu voia să facă Dreptate, şi nu se gândeà că Dreptatea trebuià să se facă, neapărat, ori-cum!..

---

dicaţi pe braţe şi duşi la spitale... etc., — că dacă aceste fapte *ar fi fost adevărate, o clipă Manciu n'ar mai fi stat la locul lui.*" (citat în broşura *„Care este crima?"* a D-nei Henrieta Gavrilescu).

Şi nu şi-a dat seama guvernul că, — având neruşinarea de a spune asemenea neadevăruri, cari i-se pot răsturna cu martori şi cu propriile sale acte medico-legale, — *a adus el însuşi de fapt o bună apărare şi justificare a faptei lui Corneliu Zelea-Codreanu!*

Răspunsul lui Corneliu Zelea-Codreanu. — Ziua de 25 Octombrie 1924. — Moartea lui Manciu.

Sistemul lui Manciu, aprobat şi lăudat de guvern, îşi făcea, triumfător, mersul înainte. Bătăile şi batjocurile au continuat până în ziua de 25 Oct. 1924, când erau să se repete barbariile dela 31 Mai, dacă lui Manciu nu i-ar fi venit sfârşitul, prin arma lui Corneliu Zelea-Codreanu.

În acea zi, 25 Oct. 1924, se desbătea, la Judecătoria ocolului I. din Iaşi, unul din numeroasele procese pornite de studenţii bătuţi, împotriva lui Manciu.[1]) Prefectul minţeà, spunând judecătorului că nici el, nici poliţiştii săi n'au bătut vre-odată vre-un student! Mărturiile, certificatele oficiale medico-legale, toate erau „minciuni"! Sub prefectoratul său „n'a fost bătut niciodată nimeni"! Codreanu întrebat fiind ce are de spus în faţa tăgadei lui Manciu, a zis: „Manciu minte!" Studenţii protestau, Manciu insultă şi ameninţă în şedinţă pe d-l advocat Dumbravă, pe studenţi şi mai ales pe C. Z. Codreanu. Judecătorul ridică şedinţa şi cu toţii porniră spre ieşire. Când au ajuns în stradă, Manciu se repezì la Corn. Zelea-Codreanu, punând mâna pe armă, şi ordonă comisarilor Clos şi Huşanu să-l aresteze numaidecât. O detunătură răsună şi Manciu se prăbuşì la pământ. Alte două gloanţe doborâră pe cei doi comisari, cari, cu mâna pe armă, voiau cel puţin să-l aresteze pe Codreanu, dacă nu să-l împuşte chiar pe loc.

Corneliu Zelea-Codreanu răsbătù, cu arma 'n mână, printre miile de Jidani strânşi într'o clipă în „Târgul Cucului", cari stăteau gata să-l ucidă, — şi se duse să se predeà autorităţilor. Fu pus în lanţuri şi dus la închisoarea Galata, unde zace în umezeală de patru luni de zile, aşteptându-şi, împăcat şi mulţumit, judecata oamenilor...

Dublul caracter al uciderii lui Manciu.

Aşa cum s'a săvârşit, fapta lui Corneliu Zelea-Codreanu are aşadar un îndoit înţeles, un dublu caracter, cum am afirmat la începutul acestei expuneri:

---

[1]) Amintim că şi la aceste procese se continua sistemul achitării lui Manciu, sau al amânărilor nesfârşite, răpind studenţilor şi ultima nădejde de satisfacţie: prin Justiţie!

1. **UCIDEREA LUI MANCIU A FOST O LEGITIMĂ APĂRARE A MIŞCĂRII NAŢIONALE,** *împotriva sistemului lui Manciu de a slugi pe Jidani, vrând să stârpească Mişcarea naţională prin teroare şi sălbătăcii;*

2. **UCIDEREA LUI MANCIU A FOST O LEGITIMĂ APĂRARE A PERSOANEI LUPTĂTORULUI CORNELIU ZELEA-CODREANU ŞI A ALTOR STUDENŢI,** *cari au fost ameninţaţi cu arestarea şi cu repetarea schingiuirilor pe cari le suferiseră la 31 Mai.*

Aşadar: ceea-ce trebuia să dovedim, am dovedit. Uciderea lui Manciu a fost O DUBLĂ APĂRARE!

Spre încheiere, o îndoită întrebare.

Iar atunci să ne întrebăm:

1. **A AVUT CORNELIU ZELEA-CODREANU DREPTUL DE A APĂRA FIINŢA ŞI ONOAREA MIŞCĂRII NAŢIONALE? MAI ALES CÂND ŞTIM CARE ESTE CARACTERUL ACESTEI MIŞCĂRI!**

2. **A AVUT CORNELIU ZELEA-CODREANU, CA ORIŞICE OM, DREPTUL DE A-ŞI APĂRA VIAŢA, SĂNĂTATEA ŞI ONOAREA, ÎMPOTRIVA LUI MANCIU?**

Datoria Românilor!
Datoria Juraţilor!

Naţiunea suntem noi, noi Românii toţi. Când Naţiunea suferă, suferim noi, — cine loveşte în ea, loveşte în fiinţa noastră, a fiecărui Român în parte, — cine apără Naţia, ne apără pe noi pe fiecare!

Aşa fiind, şi ştiind că azi Naţia românească, adică noi Românii, avem în faţă **O PRIMEJDIE DE MOARTE: ROBIA LA JIDANI,** — să se gândească fiecare Român dacă îi este îngăduit să stea nepăsător faţă de **MIŞCAREA NAŢIONALĂ, care ea singură ne mai poate mântui** înlăturând din calea

noastră această primejdie de moarte! Să se gândească tot Românul dacă nu păcătueşte împotriva vieţii copiilor lui, lăsând fără ajutor pe luptătorii apărători ai neamului, lăsându-i pradă duşmanului care vrea să-i nimicească şi să-i svârle în ocne, pentru a putea apoi robì şi nimicì în voe tot neamul rămas fără apărători!

Iar pe cetăţenii juraţi îi rugăm să se gândească, în ajunul procesului lui Corneliu Zelea-Codreanu, dacă pot ei să se facă uneltele duşmanilor noştri cari urmăresc stârpirea acestei Mişcări? Îi rugăm să se gândească la aceea, că ei sunt chemaţi a pedepsì nelegiuirile cari aduc rău Naţiunii, Culturii şi lui Dumnezeu, — şi a achitâ faptele cari n'aduc nici un rău, ba chiar bine, Naţiunii, Culturii româneşti şi aşezământului dumnezeesc de pe acest pământ. Să se gândească domnii juraţii la vorbele Sfintei Scripturi: **„trebue a asculta mai mult de legile şi poruncile lui Dumnezeu, decât de cele ale oamenilor“.** — Şi fie ca glasul de aramă al **„Hronicei Moldoveneşti“** să pătrundă în sufletele tuturor, ca un ecou şi **o poruncă** venită din adâncul acestui pământ sfânt românesc, în care zac toţi viteji nostri, toată viaţa noastră trecută, toată fala şi gloria noastră apusă...:

„Dacă duşmanul vostru va cere legăminte ruşinoase „dela voi, atuncea mai bine muriţi prin sabia lui, decât „să fiţi privitori împilărei şi ticăloşiei ţării voastre! Dom„nul părinţilor voştri însă se va îndurà de lacrămile slu„gilor sale şi va ridica dintre voi pe cineva carele va „aşeza iarăşi pe urmaşii voştri în volnicia şi puterea de „mai nainte!“

A. M.

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Prețul 5 Lei.

TIPOGRAFIA „LIBERTATEA“, ORĂȘTIE — 1925.